

Delårsrapport mars nämnder 2023

Miljö- och klimatnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling...	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	6
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	7
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön	7
2.2.2	Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.	7
2.2.3	Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.....	7
2.2.4	Göteborgs biologiska mångfald ska öka.	8
2.2.5	Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.	8
2.2.6	Företagsklimatet ska förbättras.	8
2.2.7	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	9
2.2.8	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	9
2.2.9	Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.	9
2.2.10	Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.	10
2.2.11	Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden.	10
2.2.12	Göteborg ska vara en säker och trygg stad.	10
2.2.13	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.	10
2.2.14	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.	11
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	12
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	12

3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv.....	12
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	12
3.1.3	Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	14
3.2	Ekonomisk uppföljning.....	15
3.2.1	Utfall till och med perioden	15
3.2.2	Prognos.....	15
3.2.3	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	16
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	16
3.3.1	Åtgärder kopplade till energiförsörjningen	16
4	Styrinformation till nämnden.....	19
4.1	Uppföljning av verksamhetsplanens uppdrag (KF/KS)	19
4.2	Uppföljning av verksamhetsplanens uppdrag (NS)	23
4.3	Uppföljning av den samlade riskbilden med åtgärder och uppföljning av den interna kontrollen.....	27
4.4	Uppföljning av externt finansierade projekt	31
4.5	Ekonomisk uppföljning per avdelning.....	33
4.5.1	Livsmedelskontroll och tillstånd	33
4.5.2	Miljötillsyn.....	33
4.5.3	Stadsmiljö	34
4.5.4	Ledning och stöдавdelningar.....	34

1 Sammanfattning

Väsentliga händelser

Miljö- och klimatnämnden rapporterar att verksamheten har genomförts enligt beslutad budget och verksamhetsplan under årets första kvartal. De 58 uppdragen, varav 20 är riktade till nämnden från kommunfullmäktige och 38 är nämndens egna uppdrag, genomförs alla enligt plan.

Ett uppdrag från kommunfullmäktige 2023 föreslås förklaras som i samband med denna delårsrapportering. *Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.* Motivet är att andelen i dagsläget är 0,3 procent och det finns för närvarande inget som tyder på att den kommer att öka under året.

Implementering av stadens nya miljöstyrning med miljö- och klimatprogrammet och det stadengemensamma miljöledningssystemet fortgår enligt plan. Under årets första kvartal har ett fokus legat på att genomföra den första uppföljningen av målen i miljö- och klimatprogrammet. Ett annat fokus har legat på fortsatt utveckling av klimatomställningsfunktionen som finns i en version 2.0. Ett tredje fokus har legat på utveckling av Göteborgs koncept för att ta fram en klimatinvesteringsplan som bygger på omvärlds- och riskanalys, en klimatomställningsstrategi och en klimathandlingsplan. Inom ramen för de två senare har staden också bidraget till utveckling av konceptet det nationella klimatkontraktet. Energi- och klimatrådgivningen har också genomförts enligt plan. Här noteras dock ett minskat tryck jämfört med hösten 2022.

Planerad tillsyn inom ramen för miljötillsynens ansvar har genomförts enligt plan. Avdelningen har en budget i balans per mars. Detta visar att den verksamhetsutveckling som bedrivits sedan 2015 har haft effekt och verksamheten har tagit ytterligare ett steg mot att bedrivas enligt det önskvärda konceptet God tillsyn.

Planerad kontroll inom ramen för livsmedelskontrollens ansvar har också genomförts enligt plan. Resultatet här visar en ökning med drygt 100 kontroller jämfört med första kvartalet 2022.

Inom prövning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningarna har tillsynen dock inte kunnat genomföras enligt plan. Det beror på att framtagande och implementeringen av nya digitala lösningar att använda i fält har dragit ut på tiden. Bedömningen är dock att all planerad tillsyn kommer att genomföras under året.

Utveckling inom personalområdet

Medarbetarenkäten visar ett förbättrat resultat inom de flesta områden, jämfört med 2021 och 2020. För kärnverksamheterna är det framför allt avdelningen för miljötillsyn som fortsatt har en positiv trend. Motsvarande gäller för avdelningen för stadsmiljö inom några av delindexen. Samtliga avdelningar har i perioden analyserat sina respektive resultat och upprättat handlingsplaner. Sjukfrånvaron har varit lägre jämfört med samma period föregående år, medan personalomsättningen har varit högre. Åtgärder är vidtagna för att hantera det senare.

Ekonomi

Ekonomi följer budget väl och helårsprognosen visar på ett nollresultat.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall perioden 2023	Prognos helår 2023
Miljötillsyn, planerade tillsynsbesök	1 742	2 164	431	2 400
Livsmedelskontroller	5 209	6 059	1 772	5 800
Alkohol tillsyn, inspektioner	4 259	1 562	5	1 600
Tobakstillsyn, inspektioner	231	246	40	700

Volym-, intäcks- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Personalkostnader	+5%	+10,6%
Personalvolym (årsarbetare arbetad tid)	+0,1%	-4,0%
Miljötillsyn, antal planerade tillsynsbesök	+6,2 %	+10,9 %
Livsmedelskontroller, antal	+6,1 %	-4,3 %
Alkohol tillsyn, antal inspektioner	-99,2%	+2,4%
Tobakstillsyn, antal inspektioner	-35,5%	+184,6%

Personalkostnader och personalvolym

Personalvolymen har i perioden varit i samma storleksordning som föregående år samtidigt som kostnaderna ligger högre på grund av lägre frånvaro och högre personalomkostnader. För helåret prognosticeras personalvolymen vara lägre samtidigt som årets löneökning slår igenom på kostnadssidan.

Miljötillsyn

Antalet planerade tillsynsbesök har ökat med drygt 6 procent första kvartalet jämfört med föregående år. Prognosen är att alla planerade tillsynsbesök kommer att genomföras, vilket innebär en ökning med omkring 230 fler tillsynsbesök jämfört med föregående års utfall.

Livsmedelskontroll

Under första kvartalet genomfördes 1 772 livsmedelskontroller, vilket är något fler än planerat. Detta är en ökning med drygt 100 kontroller jämfört med första kvartalet 2022.

Prognosen är att alla planerade och händelsestyrda kontroller kommer genomföras under året. Antalet planerade kontroller som ska genomföras är lägre än tidigare år. Anledningen är att det pågår en anpassning till den nya riskklassningen som börjar gälla från och med 2024 vilket medför en lägre kontrollfrekvens för många verksamheter.

Efterhandsdebitering av livsmedelskontrollen är nu fullt implementerad sedan 1 januari 2023. Vad detta kan komma att betyda för kostnadstäckningen är i dagsläget oklart, men erfarenheter i Stockholm visar en risk för att den kommer att sjunka.

Prövning och tillsyn enligt alkohollagen

Tillsyn har inte kunnat genomföras enligt plan under första kvartalet på grund av att framtagande och implementeringen av nya digitala lösningar att använda i fält har dragit ut på tiden. Bakgrunden är att vid migreringen över till förvaltningens gemensamma verksamhetssystem EDP Vision krävdes framtagande av nya digitala hjälpmedel i fält. Bedömningen är dock att all planerad tillsyn kommer kunna genomföras under året. De tekniska lösningarna kommer inom kort att implementeras och förvaltningen kommer att kunna förlägga stora delar av tillsynen till senare delen av året. Att rekryteringen av nya medarbetare är avslutad och inskolning är påbörjad innebär också att det kommer finnas rätt bemanning från och med juni och därmed den kapacitet som krävs för att klara årets tillsyn.

Prövning och tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter

Under första kvartalet har antalet inspektioner varit färre än planerat. Även här är orsaken förseningen i implementering av en ny digital lösning samt att bemanningen har varit allt för låg. Samtliga inspektioner bedöms dock också här kunna genomföras under året.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

-
Orsak till att avvikelsen uppstått
-
Konsekvenser för de verksamheten är till för
-
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
-
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
-

Miljö- och klimatanmänden har inte observerat några väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling under årets första kvartal som skulle få konsekvenser för helåret. Verksamheten följer nämndens budget och verksamhetsplan för årets första tre månader.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

Göteborgs Stads budget för 2023 innehåller 27 mål fördelade på 17 sakområden. Nämnden har genom beslut om nämndens budget respektive nämndens verksamhetsplan för 2023 beslutat att förvaltningens arbete ska bidra till måluppfyllelse för 14 av dessa 27 mål.

De 14 målen presenteras i detta kapitel, tillsammans med kortfattande strategier för vad som planeras att genomföras under 2023 för att nämnden ska bidra till måluppfyllelse för respektive mål. Detta i enlighet med miljö- och klimatnämndens budget och verksamhetsplan för 2023.

För en mer detaljerad redovisning av hur nämndens planering verkar för en god måluppfyllelse hänvisas läsaren till nämndens verksamhetsplan 2023 (MKN 2023-883) där det beskrivs hur budgetuppgifterna och verksamhetsplanerna bidrar till måluppfyllelse för vart och ett av de 14 målen.

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka upplevd jämlikhet och jämställdhet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

2.2.2 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Strategi för att nå målet

Att bedriva verksamheten effektivt med god planering, ändamålsenlig uppföljning och med ett verkningsfullt och framgångsrikt förbättringsarbete.

2.2.3 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka Göteborgs klimatavtryck med hög kvalitet, och med denna fråga i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att fortsatt driva och utveckla klimatomställningsfunktionen
- Att stödja Göteborgs Stads klimatråd

- Att bedriva energi- och klimatrådgivning
- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram

2.2.4 Göteborgs biologiska mångfald ska öka.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka den biologiska mångfalden i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram

2.2.5 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka livsmiljön i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram

2.2.6 Företagsklimatet ska förbättras.

Strategi för att nå målet

Att genomföra en risk- och dialogbaserad tillsyn och kontroll med fokus på att arbeta enligt god kontrollsed, god prövning och god tillsyn, samt att genomföra de uppdrag som kan påverka företagsklimatet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

2.2.7 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka arbetsmiljön och arbetsvillkoren för förvaltningens samtliga medarbetare med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2023–2025
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2023–2025
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2023–2025
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2023–2025

2.2.8 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka arbetsrelaterad ohälsa för förvaltningens samtliga medarbetare med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2023–2025
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2023–2025
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2023–2025

2.2.9 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka göteborgarnas rörlighet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet

2.2.10 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka buller och utsläpp av luftföroreningar i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller
- Genomför miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2023

2.2.11 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka stadens offentliga rum med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Miljö- och klimatnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden och kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att genomföra åtgärder för att nå god vattenstatus i hav, sjöar och vattendrag enligt Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus 2022–2027

2.2.12 Göteborg ska vara en säker och trygg stad.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka upplevd säkerhet och trygghet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

2.2.13 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka livsvillkoren i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

2.2.14 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka hur inköps- och upphandlingsprocesserna utvecklas och tillämpas i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att inrätta och utveckla en samarbetsfunktion för Göteborgs Stads aktörer med koppling till livsmedelsförsörjningen
- Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2023	Utfall 2022
Antal årsarbetare	62,5	62,4	227	236
Total sjukfrånvaro (%)	6,9	9,7	7	7,4
Antal förvaltningsexterna avgångar, tillsvidareanställda	5	2		
Antal förvaltningsexterna rekryteringar, tillsvidareanställda	10	4		
Förvaltningsextern personalomsättning (%)			10	15,2

Sjukfrånvaron, rekryteringar och avgångar per februari då det är senast tillgängliga data från Hypergene.

Förvaltningen noterar att antalet årsarbetare är det samma som motsvarande period förra året. I såväl budget som prognos för helåret 2023 är dock antal årsarbetare något färre än utfall för 2022. Detta beror på att nämndens budget för 2023 har ett färre antal årsarbetare jämfört med 2022. Samtidigt tar budgeten för 2023 höjd för en större sjukfrånvaro och vakansgrad än vad den har gjort tidigare år. Detta för att säkerställa att tillräckligt mycket personal kommer att finnas för att klara uppdraget. Något som enligt erfarenhet har visat sig vara för lågt budgeterad tidigare år.

Sjukfrånvaron är lägre för perioden än för föregående år. Förvaltningen förväntar att sjukfrånvaron för helåret 2023 kommer hamna runt 7 procent, vilket också är stadens mål för sjukfrånvaro, samtidigt som det är något lägre än för helåret 2022.

Antalet förvaltningsexterna avgångar och rekryteringar är för perioden högre än föregående år. Huvuddelen av detta är uppsägningar på egen begäran under slutet av 2022 och rekryteringar genomförda som resultat av detta under årets första månader.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Rapportering av avvikande händelser kopplat till arbetsmiljö

Under perioden har förvaltningen noterat att antalet inrapporterade händelser i stadens system för händelserapportering (IA) har varit lägre än föregående år. Förvaltningen kommer återigen påminna om vikten av att rapportera avvikande händelser inom arbetsmiljö, för att på så sätt kunna sätta in lämpliga åtgärder med syfte att säkra en god arbetsmiljö.

Kompetensförsörjning

Arbetet har kommit igång med att genomföra förvaltningens Plan för kompetensförsörjning. Denna syftar till att vara ett stöd i arbetet med att systematiskt planera och följa upp att verksamheten har rätt kompetens på kort och lång sikt. Förvaltningen har noterat att det blivit betydligt svårare att rekrytera, framförallt erfarna medarbetare till de avdelningar som bedriver myndighetsutövning. Ett systematiskt arbete pågår för att identifiera de kompetensgap som finns, och inte minst de som kan komma att uppstå i framtiden. Samtidigt arbetar förvaltningen systematiskt med aktiva åtgärder för att säkra en god arbetsmiljö och att förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som behåller värdefull kompetens.

Resultat medarbetarenkät 2022

Medarbetarenkäten för 2022 visade på förbättrat resultat inom de flesta områden, jämfört med mätningen 2021, samt jämfört med den mer omfattande mätningen som gjordes 2020. För kärnverksamheterna är det framförallt avdelningen för Miljötillsyn som fortsatt har en positiv trend. Detta gäller också för avdelningen för Stadsmiljö inom några av delindexen. Avdelningarna har i perioden analyserat sina respektive resultat och upprättat handlingsplaner.

Fyra procent av medarbetarna uppger att de har blivit utsatta för hot, våld eller hot om våld i arbetet, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. Detta visar att förvaltningen bör fortsätta sitt systematiska arbete för att minska risken att någon kommer till skada. 82 procent svarade att de inte har blivit utsatta för otillåten påverkan i sitt arbete. Detta visar också att förvaltningen bör fortsätta sitt arbete för att säkerställa att medarbetarna känner trygghet och säkerhet när de arbetar samt inte påverkas i sitt beslutfattande.

Personsäkerhet

Resultatet från arbetet för att säkra en god personsäkerhet visar att förvaltningen har en god nivå inom personsäkerheten. Medarbetarna uppvisar en god riskmedvetenhet och är rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår. Förvaltningen arbetar enligt fastställda rutiner i kombination med kontinuerliga utvecklingsinsatser.

Utvecklingsarbete chefer

Chefsmöten med väl valda fokusområden har återigen återupptagits som en form för kompetensutveckling av förvaltningens chefer. Syftet är att stärka ledarskaps- och organisationskulturen. I perioden har möte med fokus på förändringskommunikation och kommunikativ organisation genomförts.

Vad, hur och kulturen 2.0

I perioden har alla medarbetare bjudits in för att delta i en halvdags workshop, med möjlighet att lämna synpunkter på förvaltningens strategiska utvecklingsmål. Workshopen var en del av ett pågående utvecklingsarbete "Vad, hur och kulturen 2.0". Förvaltningens uppdrag diskuterades på en motsvarande workshop i december 2022. Då var fokus nämndens uppdrag. I juni planeras en tredje aktivitet med fokus på kulturen. Det vill säga på stadens förhållningssätt och på förvaltningens Vi-dokumentet som handlar om hur vi vill vara mot varandra, bemöta varandra och stötta varandra.

3.1.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet? JA/NEJ

JA

Vid uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet den 24 augusti 2022 framgick det att:

- Arbetsgivare och skyddsombud är överens om att arbetet bedrivs enligt intentionerna i SAM. Det fanns några åtgärder som är planerade sedan tidigare, och några nya som identifierades i samband med uppföljningen. Dessa genomfördes under hösten med syfte att göra det ännu tydligare för medarbetarna vad som gäller.

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av aktiva åtgärder? JA/NEJ

JA

Aktiva åtgärder är samlingsnamn för ett förebyggande och främjande arbete som syftar till att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetsgivaren ansvarar för att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp inom följande fem områden: Arbetsförhållanden, Löner och anställningsvillkor, Rekrytering och befordran, Utbildning och kompetensutveckling, samt Föräldraskap och arbete.

Vid uppföljning av aktiva åtgärder den 15 mars 2023 framgick det att:

- Arbetsgivaren och de fackliga representanterna i förvaltningens samverkansgrupp är överens om att arbetet med aktiva åtgärder genomförs löpande och enligt plan. Resultatet ska återrapporteras till FSG den 19 april 2023.

3.2 Ekonomisk uppföljning

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Taxor, avgifter, ersättningar	23,86	24,30	-0,44	18,19	89,14	89,34	89,36	75,86
Externa bidrag o försäljning	0,97	0,94	0,04	8,35	8,25	8,10	8,12	16,05
Intäkter	24,83	25,23	-0,41	26,54	97,39	97,44	97,48	91,91
Personalkostnader	-41,84	-41,92	0,08	-40,34	-167,33	-164,96	-166,35	-152,03
Lokalkostnader	-1,59	-1,59	0,00	-1,81	-6,52	-6,52	-6,52	-6,37
Övr. verksamhets kostn.	-6,22	-6,17	-0,05	-5,95	-36,45	-31,71	-37,51	-30,47
Kostnader	-49,65	-49,67	0,02	-48,09	-210,30	-203,19	-210,39	-188,87
Kommunbidrag nämnd	28,07	28,07	0,00	26,28	112,21	104,71	112,21	105,10
Kommuninternt bidrag	0,00	0,18	-0,18	0,00	0,70	0,70	0,70	0,69
Kommunbidrag	28,07	28,24	-0,18	26,28	112,91	105,41	112,91	105,79
Resultat	3,24	3,81	-0,56	4,73	0,00	-0,34	0,00	8,83

3.2.1 Utfall till och med perioden

Förvaltningen följer beslutad budget väl under det första kvartalet. De avvikelser som finns beror främst på hur budgeten har periodiserats över året.

Verksamhetsspecifik information ges under avsnittet 4.5 Ekonomisk uppföljning per avdelning.

3.2.2 Prognos

Prognosen för hela året per mars är ett nollresultat. Två väsentliga händelser behöver dock nämnas här:

- Miljö- och klimatanvänden har efter beslut om budgettillägg i mars tilldelats 7 500 tusen kronor för förstärkt arbete med att leda miljö- och klimatprogrammet under året, och som kompensation för kommunfullmäktiges beslut att skattefinansiera delar av taxan för tillsyn av försäljning av tobak och liknande produkter

- Förvaltningen har fått indikation om lägre kostnader för kommungemensamma tjänster som levereras av andra förvaltningar, främst för Kontaktcenter under nämnden för demokrati och medborgarservice. Det ger en lägre prognos för dessa kostnader för helåret jämfört med föregående prognos.

3.2.3 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i mnkr)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår
Klimatkontraktet	0	700	700

700 tusen kronor av kommuncentrala medel är avsatta för klimatkontraktet 2023 och därmed arbete med klimatomställningsfunktionen. Användning av kommuncentrala medel hanteras genom särskilt beslut om hur medlen ska användas i utpekad nämnd, i det här fallet miljö- och klimatnämnden, varefter stadsledningskontoret informeras och utbetalning av medel sker.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Åtgärder kopplade till energiförsörjningen

3.3.1.1 Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.

Hur har nämnden/styrelsen informerats om uppdraget och dess genomförande?

Förvaltningens verksamhet är av den karaktären att de åtgärder som kan vidtas enbart rör förvaltningens lokaler på Gårdavägen 2 (hyresvärd Higab). Det handlar om till exempel om att minska nyttjandet av belysning genom att släcka var tredje lampa, ta bort alla extra el-element och påminna medarbetarna om att släcka när de lämnar en arbetsplats. Det handlar också om att stänga bastur och att skärmar inte längre står på stand-by utan stängs av.

Förvaltningen har med anledning av detta inte haft något specifik information till nämnden om vidtagna åtgärder, utan gör detta nu genom denna delårsrapport.

Hur säkerställer ni att arbetet med planerade och redan genomförda åtgärder fortgår i verksamheten efter projektets avslut?

Exempel på planerade/genomförda åtgärder är som nämnts ovan genomföra i perioden december 2022 till och med mars 2023:

- Släcka var 3:e lampa i allmänbelysningen
- Gå ut med information till medarbetare att släcka arbetsplatsen när man lämnar rummet
- Ta bort alla lösa el-element som fortfarande används
- Minska eller helt ta bort användning av bastur
- Dataskärmar ska stängas av efter arbetstid i stället för att stå på standby (sparar 1W/skärm)

Uppföljning att detta efterföljs görs varje dag via daglig rondering i lokalen som kommer att fortsätta göras tills vidare. Information om åtgärder och hur förvaltningens medarbetare ska agera genomfördes på APT i februari.

Förvaltningen har också undersökt med hyresvärden Higab om allmänbelysningen kan begränsas ytterligare och om inomhustemperaturen kan sänkas ytterligare, men utan att ha fått svar.

Förvaltningen har också undersökt möjligheten att styra så våra elbilar inte laddas under *peaktimmarna* kl 6-9 & 16-19. Detta genom kontakt med Göteborgs Stads Parkering AB som dock meddelade att de inte har möjlighet att tidsstyra sina laddstationer.

Vid ett scenario där steg 3 åtgärder enligt åtgärdstrappan i vägledningen (framtagen i projektet) kan behöva vidtas, hur ser beslutsgången ut för att kunna agera?

Det scenario som bedöms vara realistiskt för miljöförvaltningen är ett läge där elförsörjningen stängs av till lokalerna. Med anledning av detta har miljöförvaltningen har tagit fram en rutin Miljöförvaltningens rutin vid elbrist som ska fungera som ett stöd vid planerad eller oplanerat bortfall. Denna utgör således förvaltningens vägledning för agerande för att säkra fortsatt arbete i den verksamhet som är samhälls- respektive verksamhetskritisk.

3.3.1.2 Miljö- och klimatanmänden får i uppdrag att utöka miljö- och klimatrådgivningen för att hjälpa privatpersoner, föreningar och företag att minska sin energiförbrukning. Nämnden ska också genomföra kommunikationsinsatser för att öka göteborgarnas kännedom om rådgivningen.

Uppdraget att bedriva energi- och klimatrådgivning sker enligt två utgångspunkter:

- Förordning 2016:385, och
- §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatanmändens reglemente som anger att nämnden ska förvalta och utveckla stadens energi- och klimatrådgivning.

Energi- och klimatrådgivningen ska främja en effektiv och miljöanpassad användning av energi samt en minskad klimatpåverkan från energianvändningen. Rådgivningen ska vara opartisk och fri från kommersiella intressen och riktar sig till målgruppen hushåll, företag och organisationer. Energi- och klimatrådgivningen ska förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap om energianvändning och dess klimatpåverkan, energieffektivisering samt förutsättningar att ändra energianvändningen i lokaler och bostäder. Rådgivning får också ges om transporter av personer och gods. Upptagningsområdet är Göteborg, Partille, Kungälv och Öckerö.

2022 var ett exceptionellt år för energi- och klimatrådgivningen. Totalt genomfördes 1 199 stycken unika rådgivningar via platsbesök, telefon och epost. Detta är en ökning med 187 % till målgrupperna privatpersoner, organisationer/föreningar och små- och medelstora företag. Förvaltningen räknar med att rådgivningen ger minst 10% i besparing vilket ger en energieffektivisering på 5,7 GWh eftersom energianvändningen hos de rådsökande var 57 GWh. Under 2022 har ökade kommunikation via externa kanaler, som radio, tidning, föreläsningar, med 600 %, från 7 insatser 2021 till 42 insatser 2022. Förvaltningen har även tagit fram en webbsida med bokningsmöjligheter, där den funktionen planeras att aktiveras under 2023.

Förvaltningen noterade att trycket på energi- och klimatrådgivningen ökade under första halvåret 2022 och vid samma tidpunkt hörde Kungälv kommun av sig och frågade om förvaltningen kunde ta över deras anslag från Energimyndigheten och ge rådgivning även för invånare, föreningar/organisation och företag i Kungälv kommun. Förvaltningen genomförde då en rekrytering och en fjärde energi- och klimatrådgivaren var på plats i september.

Hittills under 2023 har trycket varit lägre än 2022 men högre än dessförinnan. Under årets första tre månader har 88 unika platsbesök genomförts och 17 kommunikationsinsatser (mässor, media och föredrag).

4 Styrinformation till nämnden

I detta kapitel rapporterar förvaltningen till nämnden om sitt arbete med att genomföra uppdragen i nämndens verksamhetsplan. Här presenteras också resultatet av genomförd uppföljning av den samlade riskbilden och den interna kontrollen samt uppföljning av externt finansierade projekt. Dessutom redovisar en ekonomisk uppföljning per avdelning.

Kapitel 4.1 redovisar status för de 20 uppdrag som kommunstyrelsen/kommunfullmäktige har riktat till nämnden, medan kapitel 4.2 redovisar status för de 38 uppdrag som nämnden riktat till förvaltningen. Sammanlagt omfattar rapporteringen således 58 uppdrag. 55 uppdrag som är beslutade om att de ska genomföras i nämndens budget respektive verksamhetsplan för 2023, samt 3 uppdrag som kommunfullmäktige har riktat till nämnden under det första kvartalet 2023.

I tabellerna i kapitel 4.1 och 4.2 ges en mycket enkel statusrapport per uppdrag. Denna kommenteras om det finns en avvikelse och/eller om en väsentlig händelse behöver rapporteras, eller om uppdraget i samband med denna delårsrapport föreslås som förklarat som fullgjort. Finns det ingen kommentar så betyder det att uppdraget fortlöper enligt plan.

4.1 Uppföljning av verksamhetsplanens uppdrag (KF/KS)

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utöka energi-och klimatrådgivningen för att hjälpa privatpersoner, föreningar och företag att minska sin energianvändning och effektopparna i energisystemet. <i>Uppdragsår</i> 2023 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag inom budgetbeslut	 Pågående
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden och kretslopp- och vattennämnden genomföra åtgärder för att nå god vattenstatus i hav, sjöar och vattendrag enligt Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus 2022-2027. <i>Uppdragsår</i> 2023 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag inom budgetbeslut	 Pågående
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att inrätta och utveckla en samarbetsfunktion för Göteborgs Stads aktörer med koppling till livsmedelsförsörjning.	 Pågående

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur nämnder och styrelser ska synliggöra sina klimatåtaganden och vilka som utöver detta även ska upprätta klimatbudget.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden och Grefab AB får i uppdrag att inom ram utreda och ge förslag på effektiva åtgärder som syftar till att stimulera ökad hållbarhet vid stadens fritidshamnar.	 Pågående
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt.	 Pågående
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsätta leda arbetet med att ta fram en stadenövergripande miljöövervakningsplan för att bemöta miljö- och klimatprogrammets behov.	 Pågående
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att samordna stadens arbete med EU-kommissionens Överenskommelse om Gröna Städer – Green City Accord.	 Pågående
Uppdragsår 2021 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att följa upp Göteborgs Stads energiplan 2022-2030 i enlighet med vad som framgår i planen.	 Pågående

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatkommittén får i samverkan med grundskolenämnden återkomma med förslag på hur konceptet med klimatlåda kan användas i Göteborgs Stad. Det ska göras först efter att förutsättningarna för att skänka maten klarlagts och om det då ändå kvarstår behov av en lösning som klimatlåda.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatkommittén får i uppdrag att föreslå hur arbetet för en giftfri miljö skulle kunna byggas upp och organiseras med ett liknande koncept som Göteborgs Stads klimatomställningsfunktion inom budgetram.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatkommittén får i uppdrag att utöver nuvarande resurser för kemikaliearbetet undersöka möjligheterna till externa finansiering för att möjliggöra inrättandet av en omställningsfunktion för ett giftfritt Göteborg.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.	 Pågående

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	
 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.	 Avslutad Tertial 1 2023 2023-04-14
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	Andelen arbetade timmar som utförs av timanställda på miljöförvaltningen per mars är mycket låg (0,3 %) och kommer inte överstiga fem procent under 2023. Inga åtgärder behövs. Information och beslut på nämndsammanträde 2023-04-25 om att uppdraget förklaras fullgjort i samband med delårsrapport per mars 2023.
 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.	 Pågående
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	
 Miljö- och klimatenämnden får i uppdrag att effektivisera handläggningstiden inom Tillståndsenheten genom att bland annat drastiskt minska antalet kompletteringar kopplade till tillståndshandläggningen.	 Pågående
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatenämnden får i uppdrag att implementera en e-tjänst som möjliggör effektivisering av tillståndshandläggningen genom automatisering, i syfte att korta handläggningstiderna, minska kostnaderna samt göra ansökningsprocessen enklare för företagarna. Intraservice ska bistå i arbetet.	 Pågående
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Miljö- och klimatenämnden får i uppdrag att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen.	 Pågående

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	
 Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att, utifrån rapporten, ta fram konkreta åtgärder i syfte att minska administrationen. Uppdraget ska återredovisas i respektive nämnd/bolag. Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående

4.2 Uppföljning av verksamhetsplanens uppdrag (NS)

Uppdrag från nämnden	Uppdragets status och kommentar
 Miljö- och klimatkommittén får i uppdrag att samordna stadens arbete med avtalet Covenant of Mayors för Climate & Energy 2030 targets (Nya Borgmästaravtalet) inklusive att följa upp och rapportera i enlighet med avtalets krav	 Pågående
 Bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena	 Pågående
 Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet	 Pågående
 Driva och samordna Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	 Pågående
 Följa upp mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	 Pågående
 Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem	 Pågående
 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi agerar som föregångare	 Pågående

Uppdrag från nämnden	Uppdragets status och kommentar
 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2023	 Pågående
 Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller	 Pågående
 Driva och samordna genomförandet av Göteborgs Stads energiplan	 Pågående
 Samordna uppföljning och utveckling av kompensationsåtgärder och grönytefaktorer för ekosystemtjänster i plan- och exploateringsprojekt	 Pågående
 Bidra till stadens strategiska stadsplanering	 Pågående
 Fortsatt driva och utveckla klimatomställningsfunktionen	 Pågående
 Representera staden inom Fossilfritt Sverige	 Pågående
 Stödja Göteborgs Stads klimatråd	 Pågående
 Aktivt bidra till genomförande av den regionala avfallsplanen A2030	 Pågående
 Vara stadens part i Climate-KIC, i Missionen EU:s 100 klimatneutrala och smarta städer, samt i Viable Cities	 Pågående
 Genomförande av stadens avsiktsförklaring med Chalmers och Göteborgs universitet inom klimatomställningsområdet	 Pågående

Uppdrag från nämnden	Uppdragets status och kommentar
 Koordinera arbetet i KIMO och representera staden i Klimatkommunerna och Sveriges miljökommuner	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram 2023	 Pågående
 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom stadsmiljöavdelningens olika ansvarsområden	 Pågående
 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom livsmedelskontrollens ansvarsområden	 Pågående
 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom miljötillsynens ansvarsområden	 Pågående
 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom alkohol- och tobakslagstiftningarnas ansvarsområden	 Pågående
 Avge yttranden till Spelinspektionen	 Pågående
 Bedriva omvärldsbevakning, samt fortsätta att utveckla och ha ett aktivt samarbete med relevanta aktörer (myndigheter, akademi, näringsliv)	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2023–2025	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2023–2025	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för informationshantering	 Pågående

Uppdrag från nämnden	Uppdragets status och kommentar
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2023–2025.	 Pågående
 Bedriva arbete med krisberedskap och civilt försvar	 Pågående
 Utveckla metodik för hållbarhetsnyttoinvesteringar och samhällsekonomiska analyser	 Pågående
 Ändra arbetssätt och anpassa IT-stöd för att möta behovet av förändring kopplat till ny riskklassningsmodell inom livsmedelsområdet	 Pågående
 Implementera efterhandsdebitering	 Pågående
 Utveckla tillsynsmethodik som är anpassad till de nya förordningarna om insamling av förpackningar och returpapper	 Pågående
 Utvecklingsarbete för att säkerställa att prövning, tillsyn och kontroll blir genomförd med kvalitet	 Pågående
 Anpassa förvaltningens lokaler	 Pågående
 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2023–2025	 Pågående

4.3 Uppföljning av den samlade riskbilden med åtgärder och uppföljning av den interna kontrollen

Förvaltningen arbetar aktivt med riskhantering med utgångspunkt i gällande lagstiftning och de andra skyldigheter som åligger en myndighet. Fokus ligger på att genomföra uppdragen som riktats till förvaltningen med syftet att bidra till en god måluppfyllelse.

Förvaltningen har identifierat och i en samlad riskbild sammanställt de mest betydande riskerna som skulle kunna innebära att förvaltningen inte kan genomföra sitt uppdrag. Den samlade riskbild beskriver också vilka åtgärder som ska vidtas för att minimera riskerna. Detta med utgångspunkt i vad som är påverkbart och vad som går att åstadkomma inom befintliga ramar.

Med utgångspunkt i den samlade riskbilden med åtgärder, som nämnden godkände vid sitt sammanträde den 20 december 2022 (§233 MKN-2022-21933), har förvaltningen också tagit fram en internkontrollplan. Också denna internkontrollplan godkändes av nämnden den 20 december 2022. Planen innehåller ett urval av verksamhetsområden/processer som är särskilt viktiga att granska för att kunna säkerställa att beslutade åtgärder och kontroller fungerar som det är tänkt.

Genomförandet av den interna kontrollen sker löpande. Kontrollen följs upp och resultatet av uppföljningen rapporteras löpande till direktören, samt till nämnden i delårsrapporterna per mars och augusti samt i årsrapporten per december. Resultatet av uppföljningen per mars 2023 redovisas i tabellen nedan.

HR		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med rätt och/eller tillräcklig kompetens att utföra sina uppdrag utifrån förutsättningarna på dagens arbetsmarknad.	Genomföra Plan för kompetensförsörjning 2023. Aktiviteter ska genomföras systematiskt över året samt vid behov genomföra riktade aktiviteter i syfte att säkerställa rätt kompetens till förvaltningens uppdrag med hänsyn till utmaningar på arbetsmarknaden med brist på kompetent personal.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att kompetensförsörjningsplanen, som är en bilaga till nämndens budget, genomförs enligt plan. Slutsats: Risken är under omhändertagande.

Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas.	Genomföra Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka förekomst av tystnadskultur.	lakttagelser: Utvecklingen av förvaltningens arbete för att minska risken att medarbetare utsätts och påverkas av otillåten påverkan fortgår. Utbildningar har genomförts och ett APT-material har tagits fram och används. Information har samlats på intranätet där bland annat stadens metodhandbok i ämnet finns. Förvaltningen har inrättat en särskild säkerhetsfunktion som bland annat ger stöd i frågor om otillåten påverkan. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
Ekonomi		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning vilket får till följd att intäkter uteblir.	Fortsatt utveckling av planerings- och uppföljningsprocesserna. Fortsatt fokus på effektiv uppföljning och löpande göra justeringar baserade på de observationer som görs. Avstämning mot produktionsplaner och budget.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att åtgärder genomförs inom livsmedelskontrollen i form av löpande uppföljning och dialog med medarbetarna gällande planering, tidsredovisning och debitering. Detta bedöms ge god effekt. Fortsatt fokus ligger på att debitering ska ske i rätt omfattning. Inom miljötillsynen genomförs löpande motsvarande åtgärder och vid behov görs omprioriteringar för att säkerställa att planerad tillsyn blir genomförd. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
All provning, tillsyn och kontroll som ska debiteras blir inte debiterad.	Säkerställ att debiteringsrutinerna är kända och följs. Kontroll av att debiteringsposter skapas och godkänns efter avslutad provning/tillsyn/kontroll.	lakttagelser: Uppföljning av efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen och miljötillsynen visar på att debitering utförs på ett korrekt sätt. Slutsats: Risken är omhändertagen.
Felaktig hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder.	Säkerställ att reglerna för attest i Göteborgs Stad är kända och följs. Genomför löpande kontroller i ekonomi- och löneprocesserna.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att löpande kontroller sker i ekonomi- och löneprocesserna. Regelefterlevnaden bedöms vara god. Processerna följs även normalt upp i den löpande revisionen. Slutsats: Risken är omhändertagen.

Inköp och upphandling		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Brister i inköps- och upphandlingsprocessen.	Säkerställ att rutiner och riktlinjer är kända och följs. Genomför löpande kontroller i inköps- och upphandlingsprocessen.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att kännedomen om rutiner och riktlinjer är god. Löpande kontroller genomförs. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
Ärende- och informationshantering samt personuppgiftsbehandling		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Brister i informationssäkerheten och att personuppgifter hanteras felaktigt i den dagliga verksamheten.	Fortsatt genomförande av planerade aktiviteter, som att identifiera, kartlägga och informationsklassa informationstillgångar. Systematiskt arbete med att kontrollera att personuppgifter hanteras korrekt.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att en förvaltningsövergripande riskanalys är genomförd och att en åtgärdsplan har tagits fram. Information är kartlagd och klassad för alla processer inom myndighetsutövningen. Utbildningar för samtliga avdelningar är genomförda. Åtgärderna förväntas ge avsedd effekt, men arbetet är långsiktigt. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
IT		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Driftsproblematik i förvaltningsspecifikt IT-system hindrar genomförande av verksamheten och försvårar tillgängligheten till informationen.	Genomföra effektiva tester innan produktionssättning och ständigt förbättra systemet.	lakttagelser: Arbetet med åtgärdsplanen framtagen efter dataskyddsombudets granskning 2021 pågår. Obligatorisk stadenutbildning för alla medarbetare genomfördes under våren 2022. Utbildningen har lagts till i introduktion för nyanställda. Fördjupad utbildning för myndighetsavdelningar är genomförd. Register över personuppgiftsbehandlingar för processer inom myndighetsutövningen har fastställts. Vi testar kontinuerligt och ständigt förbättrar vårt verksamhetssystem. Åtgärderna förväntas ge avsedd effekt, men arbetet är långsiktigt. Slutsats: Risken är under omhändertagande.

Myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Verksamheter som kontrolleras följer inte våra beslut på grund av att vår kommunikation i samband med beslut är otydlig eller på grund av att vi inte nyttjar våra juridiska verktyg på rätt sätt.	Genomföra en översyn av hela beslutsprocessen och identifiera vilka delar vi behöver utveckla för att möjliggöra för verksamheterna att följa våra beslut.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att andelen som inte följer beslut är låg. För livsmedelskontrollen ligger andelen på 7,7 procent första kvartalet 2023. För att uppnå ett ännu bättre resultat rekommenderas att analysgrupperna på de båda myndighetsutövande avdelningarna får i uppdrag att analysera varför vissa beslut inte följs. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
Tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning vilket medför miljö- och hälsorisker.	Fortsatt fokus på effektiv uppföljning och löpande göra justeringar baserade på de observationer som görs. Avstämning mot produktionsplaner och budget	lakttagelser: Uppföljningen visar att livsmedelskontrollen genomförts i planerad omfattning. Motsvarande gäller också för tillsyn inom miljö- och hälsoskydd. Däremot har tillsynen inom alkohol- och tobaksområdena inte genomförts enligt plan under det första kvartalet, men prognosen är att all tillsyn kommer genomföras under året. Slutsats: Risken är under omhändertagande.
Driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling		
Risker	Åtgärder	Resultat av kontroll och analys
Förvaltningens inspel och påverkan i planprocessen når inte tillräckligt kraftfullt ansvariga förvaltningar i staden.	Vidareutveckla dialogen med de nya förvaltningarna som arbetar med stadsutveckling, för att identifiera hur och när vi på bästa sätt kan delta i processen för att tillgängliggöra vår kunskap och perspektiv så effektivt som möjligt.	lakttagelser: Den interna kontrollen visar att arbetet pågår enligt plan. Slutsats: Risken är under omhändertagande.

4.4 Uppföljning av externt finansierade projekt

Förvaltningen deltar i ett antal externt finansierade projekt, ofta i samverkan med andra aktörer inom akademi, näringsliv och offentlig sektor. Genom att vara en aktiv part i olika innovations- och utvecklingsprojekt kan förvaltningens verksamhet fortsätta att utvecklas. Förvaltningen får genom dessa samarbeten till exempel ta del av nya forskningsresultat och erfarenheter som höjer den interna kompetensen, samtidigt som förvaltningen bidrar till en önskvärd innovations- och utvecklingsanda i staden.

Ett krav för att förvaltningen ska gå in i ett externt finansierat projekt är att projektet aktivt ska bidra till genomförandet av något av de uppdrag som nämnden har riktat till förvaltningen. Mervärdet av att gå in i projektet ska vara tydligt, och deltagandet i projektet får inte innebära några ökade kostnader för förvaltningen.

Framdriften i projekten avrapporteras i delårsrapporterna per mars och augusti samt i årsrapporten.

Projekt	Kommentar
DREEMER (delade regionala energi- och mobilitetsförsörjningssystem för effektivt resursutnyttjande) Projektet är en del av partnerskapet ElectriCity och syftar till att undersöka hur elektrifieringen av hela transportsystemet kan skalas upp snabbt, resurseffektivt och säkert. Stadens medverkan avser kartläggning av stadens utmaningar och möjligheter med elektrifieringen kopplat till stadens planer och program, och därunder olika miljö- och klimatfrågor. Miljöförvaltningens deltagande avser beräkning och analys av effekterna på luft och buller för olika scenarier kopplade till en storskalig elektrifiering i Göteborg.	Projektet löper enligt plan
Electric Worksite II Projektet är en del av partnerskapet ElectriCity och syftar till att demonstrera och testa elektrifierade och delvis elektrifierade arbetsmaskiner som ett steg mot en hel elektrifierad arbetsplats. Arbetspaket 3 som leds av miljöförvaltningen syftar bland annat till att visa på skillnader i luft- och bulleremissioner mellan elektrifierade och traditionella arbetsmaskiner.	Projektet löper enligt plan
Hållbarhet blir standard Projektet syftar till att fånga upp innovativa lösningar från pilotprojekt i flera olika kommuner. Detta för att påskynda klimatneutral stadsutveckling genom att nya lösningar med stor potential snabbare kan bli standard i nya och befintliga områden	Projektet löper enligt plan
Just Transitions – Swedish Research School on Governance for Just Urban and Regional Climate Transitions Syftet med detta partnerskap med flera akademiska aktörer i landet är att utveckla kunskap och kompetens om hur en rättvis klimatomställning kan genomföras i ett lokalt sammanhang.	Projektet löper enligt plan

Kartläggning och åtgärder för bättre luftkvalitet och ljudnivå på förskolegårdar Projektet syftar till att identifiera och utvärdera effekten, hälsofördelar och kostnader associerade med lokala åtgärder vars syfte är att säkerställa en hälsosam luft- och ljudmiljö vid förskolegårdar för att underlätta en hållbar stadsutveckling där miljömålen uppfylls.	Projektet löper enligt plan
Att driva klimatomställningen i Göteborg - designfas Detta är ett projekt inom ramen för Vinnovas och Viable Cities satsning på så kallade systemdemonstratorer. Fokus ligger på hur Göteborg ska arbeta för att bli framgångsrik i sitt arbete med klimatomställningen. Inledningsvis genomförs en designfas, som om resultatet av designfasen blir framgångsrikt kan övergå i en genomförandefas.	Projektet slutrapporterades per 31 mars, och nu pågår arbete för att ta fram en ansökan till steg två i utlysningen som handlar om genomförande av arbetet.
Klimatneutrala Göteborg 2030 2.0 Detta projekt är en fortsättning på ett projekt inom ramen för Viable Cities som pågick mellan 2019 och 2021 med fokus på att utveckla styrning och ledning för att öka takten i tvärsektoriellt genomförande av miljö- och klimatprogrammet. I det nu pågående fortsättningsprojektet fokuseras metoder för medborgarinvolvering i klimatomställning samt utveckling av stadens klimatomställningsfunktion.	Projektet löper enligt plan
MISTRA Sustainable Consumption Phase 2 Programmet syftar till att stimulera en övergång till mer hållbar konsumtion i Sverige. Målet är att bidra till omställning genom ökad kunskap om hur hållbar konsumtion som idag praktiseras av ett fåtal kan skalas upp och bli mer vanliga. Fokus är på områdena mat, semester och heminredning.	Projektet löper enligt plan
Nytt recept för matsystemet - Food TechProjektet Projektet syftar till att mobilisera aktörer för en transformation av matsystemet. Det ger ökad kunskap om systemtänk och möjlighet att tillämpa det tillsammans med andra aktörer under ett gemensamt tema.	Projektet löper enligt plan
SCOREwater: Smart vattenhantering i storstäder Klimatförändringar och urbanisering ökar städernas utmaningar med att hantera avloppsvatten, dagvatten och översvämningar. EU-projektet SCOREwater vill få till en motståndskraftig vattencykel i städerna med hjälp av digitalisering.	Projektet löper enligt plan
Styrning för jämlik och inkluderande klimatomställning i Göteborg Projektet ska bidra till att förstärka Göteborgs Stads förmåga att driva inkluderande och jämlik klimatomställning, genom att identifiera hinder och möjliga lösningar för att stärka stadens omställningskapacitet.	Projektet löper enligt plan

Digital tvilling för cirkulära matsystem Syftet är att skapa bättre förutsättningar för ett aktivt och framgångsrikt arbete mot en hållbar lokal livsmedelsförsörjning. Projektet ska i en digital visualisering synliggöra exempelvis stadens odlingsbara mark, multifunktionella växthus och lokalproducerade mat. Målet är utveckla relevanta platser, nyttja lokala resursflöden och de mest betydande möjligheterna för att åstadkomma en ökad lokal självförsörjningsgrad av livsmedel.	Projektet beviljades i månadskiftet mars/april.
---	--

4.5 Ekonomisk uppföljning per avdelning

Ekonomiskt utfall per avdelning

Avdelning	Perioden			Helår		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos*	Budget	Avvikelse
Nämnden	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Livsmedelskontroll och tillstånd	-3,00	-3,10	0,10	1,65	0,00	0,00
Miljötillsyn	5,35	5,52	-0,17	-0,75	0,00	0,00
Stadsmiljö	1,47	1,54	-0,06	0,00	0,00	0,00
Ledning och stöдавdelningar	-0,60	-0,16	-0,43	-0,90	0,00	0,00
Summa	3,24	3,82	-0,56	0,00	0,00	0,00

* Prognos per mars månad

4.5.1 Livsmedelskontroll och tillstånd

Avdelningen för livsmedelskontroll och tillstånd har ett resultat om 100 tusen kronor över budget per mars. Förvaltningen har efter vårens tilläggsbudget tilldelats 2 500 tusen kronor som kompensation för utebliven höjning av tobakstaxan.

Förvaltningen är extra vaksam på hur intäkterna för livsmedelskontrollen kommer in under året med anledning av att det är första året med efterhandsdebitering i enlighet med förändrad lagstiftning för området. Således föreligger en viss osäkerhet när det gäller årets utfall och prognos. Prognosen för helåret visar plus 1 650 tusen kronor, vilket kommer justeras till noll i samband med en planerad budgetjustering.

4.5.2 Miljötillsyn

Avdelningen för miljötillsyn har en marginell resultatavvikelse för första kvartalet. Den är på -0,4 % jämfört med årsbudget för intäkterna vilket motsvarar 170 tusen kronor under budget per mars. Prognosen för helåret visar minus 750 tusen kronor. Detta med anledning av att kostnader för beredskapen för miljöolyckor inte kommit med i budgeten för 2023. Underskottet kommer justeras till noll i samband med en planerad budgetjustering.

4.5.3 Stadsmiljö

Avdelningen för stadsmiljö följer budget. Prognosen för hela året per mars är ett nollresultat.

En väsentlig händelse för avdelningen att nämna här är budgettillägget på 5 000 tusen kronor som beslutades i kommunfullmäktige den 23 mars 2023 för att finansiera det utökade uppdraget med stadens miljö- och klimatprogram. Arbete pågår för att konkretisera hur medlen kan användas under året för att ge så stor effekt som möjligt.

4.5.4 Ledning och stöдавdelningar

För perioden januari till februari är utfallet 430 tusen kronor under budget. Det beror på när i tiden personal- och verksamhetskostnader infaller samt att kommuncentrala medel ännu ej har rekvirerats för året (se avsnitt 3.2.3).

Förvaltningen har fått indikation om lägre kostnader för kommungemensamma tjänster som levereras av andra förvaltningar, främst för Kontaktcenter under nämnden för demokrati och medborgarservice. Det ger en lägre prognos för dessa kostnader för helåret jämfört med föregående prognos. För helåret prognosticeras ett negativt resultat på 900 tusen kronor, vilket kommer justeras till noll i samband med en planerad budgetjustering.

Det finns en viss osäkerhet kring kommande kostnader för inredning och återflytt till de renoverade lokalerna på Karl Johansgatan 23-25, som är planerad till oktober månad. Förvaltningen följer noga kostnadsutvecklingen.